

บันทึกข้อความ

สำนักโภคไม่ติดต่อ
รับที่.....
วันที่..... ๖ มี.ค. ๒๕๕๗
เวลา..... ๙ ๓.๔๗

ส่วนราชการ กรมควบคุมโรค กองแผนงาน โทร. ๐ ๒๕๘๐ ๓๒๖๔ โทรสาร ๐ ๒๕๖๕ ๘๕๕๘๘
ที่ สธ ๐๔๐๔๓/๑๒๓๔ วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ข้อเสนอแนะจากประชุมวิชาการนานาชาติด้านโรคเขตร้อน ปี ๒๕๕๖

เรียน ผู้อำนวยการสำนัก / สถาบัน และสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ - ๑๒

ตามที่กรมควบคุมโรค โดยกองแผนงานได้ประสานอนุมัติให้บุคลากรของกรมฯ เข้าร่วมประชุมวิชาการนานาชาติด้านโรคเขตร้อน Joint International Tropical Medicine Meeting 2013 (JITMM2013) วันที่ ๑๖ - ๑๗ วันที่ ๑๖ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ แอท เซ็นทรัลเวลล์ กรุงเทพฯ จำนวน ๒๐ คนฯ ละ ๙,๕๐๐ บาท จากสำนักวิชาการ และ สคร. ๑ - ๑๒ งบประมาณรวม ๑๙๐,๐๐๐ บาท รวมทั้งให้ผู้เข้าร่วมประชุมสรุปสาระสำคัญ ประโยชน์ และข้อเสนอแนะจากการประชุมฯ ส่งกองแผนงานจัดทำภาพรวมเสนอกรมฯ นั้น

ผู้เข้าร่วมประชุมดังกล่าวจำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐ ได้ส่งข้อมูลให้กองแผนงานจัดทำภาพรวมตามรายละเอียดที่แนบ โดยมีสาระสำคัญและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. หัวข้อการประชุม “Towards Global Health and Asian Paradigm of Tropical Medicine” เนื่องจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นปีสิ้นสุดของ Millennium Development Goal การประชุมจึงมุ่งที่มุ่นมองของภูมิภาคอาเซียนในการไปถึงเป้าหมายด้านโรคเขตร้อนในระดับโลก และพัฒนาเกียรติ์การป้องกันและแก้ไขโรคเขตร้อนที่เป็นปัญหาสุขภาพในปัจุบัน ได้แก่ มาลาเรีย ไข้เลือดออก ไข้ปวดหัวอยุ่ลาย หนองพยาธิ เอดส์ โรคติดเชื้อ Human Papilloma Virus (HPV) โรคติดเชื้อในระบบทางเดินอาหาร (Enteric diseases) คอตีบ มือเท้าปาก เป็นต้น มีการนำเสนอประเด็นทางสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง เช่น Travel Medicine, School Health, Bioinformatics, One-Health, Non-communicable issues (Mental health, Trauma, Malignancy and chronic diseases) ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การให้บริการสาธารณสุขไทย และประเทศในแถบภูมิภาคอาเซียน

๒. ข้อเสนอแนะ

(๑) สถานการณ์โรคเมล็ดอย Doyle สิสในประเทศไทยมีอัตราตายสูงกว่าโรคเอดส์ เหตุใดหน่วยงานด้านนโยบายจึงไม่ออกมาตรการป้องกันควบคุมโรคคนี้ กรมควบคุมโรค จึงควรเฝ้าระวัง ดิตตามข้อมูลการระบาดของโรคอย่างจริงจัง เปิดเผยข้อมูลและมาตรการป้องกันควบคุมโรคต่อนักวิชาการและประชาชนอย่างทั่วถึง โปร่งใส

(๒) การพัฒนาด้านความรู้ทางคลินิกของโรคและการตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อช่วยวินิจฉัยโรคติดต่อต่างๆ เช่นไข้เลือดออก หรือไข้คุณกุนยา รวมถึงการพัฒนาคุณมือ/แนวปฏิบัติสำหรับแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ยังมีความจำเป็น เนื่องจากระบาดวิทยาของโรคมีการเปลี่ยนแปลงไป

(๓) ควรพัฒนาเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการสื่อสารความเสี่ยงให้กับกลุ่มเป้าหมายและพัฒนากลไกการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หรือการใช้เครื่องมือป้องกันการสัมผัสระหว่างคนและสัตว์

(๔) กำหนดนโยบายหรือยุทธศาสตร์การป้องกันควบคุมโรคในกลุ่มเสี่ยง พื้นที่ชายแดน การพัฒนาเครือข่ายที่ชัดเจนเพื่อรับการเปิดประชาคมอาเซียนปี ๒๕๕๘

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และพิจารณาใช้ประโยชน์จากข้อเสนอแนะดังกล่าวต่อไปด้วย

จะเป็นพระคุณ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักโรคไม่ติดต่อ
๖๗ ถนนพหลโยธิน ๑๐๑๗๐๐๐ จังหวัดปทุมธานี

(นางสาวจุลนี จริyanวัฒน์)

หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป

๔ มี.ค. ๒๕๕๗

๒๕๕๗

- ๑๖๓/๑๐๖

นายสกัน เมฆธน

อธิบดีกรมควบคุมโรค

(นายกานุวัฒน์ ปานเกริก)

ผู้อำนวยการสำนักโรคไม่ติดต่อ

๔ มี.ค. ๒๕๕๗

สรุปผลการประชุมวิชาการนานาชาติด้านโรคเขตร้อน
Joint International Tropical Medicine Meeting 2013 (JITMM2013)
วันที่ ๑๑ – ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖
ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ แอท เซ็นทรัลเวลล์ กรุงเทพมหานคร

กรมควบคุมโรค ได้อุ่นรับให้บุคลากรกรมควบคุมโรคเข้าร่วมประชุมวิชาการนานาชาติ ด้านโรคเขตร้อน Joint International Tropical Medicine Meeting 2013 (JITMM2013) ระหว่างวันที่ ๑๑ – ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ แอท เซ็นทรัลเวลล์ กรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๐ คน งบประมาณรวม ๑๙๐,๐๐๐ บาท (คงเหลือ ๕,๕๐๐ บาท) ประกอบด้วยบุคลากรจากสำนักงานคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ๑ คน สำนักโรคติดต่อทั่วไป ๒ คน สำนักโรคติดต่อน้ำโดยแมลง ๔ คน สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ ๑ คน สำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ๑ คน สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ ๓ คน และ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๒, ๔, ๘, ๑๐ หน่วยงานละ ๑ คน

ผู้เข้าร่วมประชุมฯ จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐ ของผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด จากสำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๒ และ ๑๐ ได้ส่งสรุปผลการประชุมดังกล่าวให้กองแผนจัดทำภาพรวมในประเด็นสาระสำคัญ ประโยชน์ และข้อเสนอแนะจากการประชุมฯ ตามรายละเอียด ดังนี้

๑. หัวข้อการประชุม “Towards Global Health and Asian Paradigm of Tropical Medicine” เนื่องจากในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งจะเป็นปีสิ้นสุดของ Millennium Development Goal การประชุมจึงมุ่งไปที่มุ่งมองของภูมิภาคอาเซียนในการไปถึงเป้าหมายด้านโรคเขตร้อนในระดับโลก และพัฒนาเกลียธอร์ที่จะป้องกัน และแก้ไขโรคเขตร้อนที่เป็นปัญหาสุขภาพในปัจจุบัน โรคเขตร้อนในปัจจุบันที่มีการนำเสนอในประชุมฯได้แก่ มาลาเรีย ไข้เลือดออก ไข้ปวดข้อ ยุงลาย หนองพยาธิ โรคเอดส์ โรคติดเชื้อ Human Papilloma Virus (HPV) โรคติดเชื้อในระบบทางเดินอาหาร (Enteric diseases) คอตีบ มือเท้าปาก เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอประเด็นทางสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น Travel Medicine, School Health, Bioinformatics, One-Health, Non-communicable issues (Mental health, Trauma, Malignancy and chronic diseases) โดยเฉพาะประเด็นผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การให้บริการสาธารณสุขไทย และประเทศไทยในแบบภูมิภาคอาเซียน

๑.๑ มาลาเรีย เป็นโรคที่มีความสำคัญทางสาธารณสุขโรคหนึ่ง กลยุทธ์ในการป้องกัน ควบคุม โรคได้เปลี่ยนแปลงไปสู่การบริหารจัดการแบบบูรณาการมากขึ้น รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบสาธารณสุข มีตัวอย่าง “โครงการยับยั้งการแพร่เชื้อมาลาเรียในประเทศไทยพิลิปปินส์” โดยใช้การมีส่วนร่วมของชุมชน (Community-base malaria control) และ “การใช้โรงเรียนในการควบคุมโรคมาลาเรียในประเทศไทย (School health-based malaria control)” เป็นต้น

๑.๒ ไข้เลือดออก ปัจจุบันมีจำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงของภูมิประเทศ และการพัฒนาลักษณะความเป็นอยู่ ถือเป็นโรคหนึ่งที่มีอาการแสดงออกทางคลินิกได้หลากหลาย และทำนายถึงผลลัพธ์ของการรักษาได้ยาก อาการซื้อกลับและการรักษาของพลาสม่าพบได้มากในผู้ป่วยเด็ก แต่การมีเลือดออกของอวัยวะภายในกลับพบในผู้ป่วยอายุมากขึ้น ลักษณะการมีเลือดออกในผู้ป่วยผู้ใหญ่ เช่นจุดเลือดออก (petechiae) แพทย์ที่รักษาควรทราบก็ถือโอกาสที่จะเกิดการมี

เลือดออกในกระเพาะ/ลำไส้ โดยเฉพาะผู้ป่วยที่มีการเปลี่ยนแปลงของระดับการรักษาตัว และการมีเกล็ดเลือดที่ต่ำมาก การเพิ่มขึ้นของเอ็นไซม์จากตับพบได้ทั้งผู้ป่วยเด็กและผู้ใหญ่ ในผู้ใหญ่ที่มีโรคตับอักเสบเรื้อรังหรือตับแข็งอยู่ด้วย การป่วยด้วยไข้เลือดออกอาจไปกระทุ่นการทำลายเนื้อเยื่อที่ตับรุนแรงมากขึ้น การศึกษานี้ได้แสดงถึงการให้คะแนนของการทางคลินิก (Clinical scoring) ที่เป็นประโยชน์ในการคัดกรองและเฝ้าระวังผู้ป่วยไข้เลือดออก เพื่อลดภาระการตรวจทางห้องปฏิบัติการและการบริหารจัดการต่างๆ โดยได้เสนอ clinical scoring รูปแบบต่างๆ ทั้งสามารถประยุกต์ใช้ตามบริบทและศักยภาพของสถานพยาบาลได้ ทั้งนี้การใช้ clinical scoring ดังกล่าวแนะนำสำหรับพื้นที่ที่มีการระบาดและผู้ป่วยส่วนใหญ่อยู่ในระดับอาการที่ไม่รุนแรง เช่น Dengue score 1

๑.๓ ไข้ชิคุนกุนยา เป็นโรคติดต่อนำโดยแมลง ที่เป็นปัญหาสาธารณสุขสำคัญในหลายประเทศ แบบเขตร้อนเช่นเดียวกับโรคไข้เลือดออก อาการปวดข้อรุนแรงจะเป็นลักษณะเด่นของโรค การวินิจฉัยตั้งแต่แรกเริ่มยังคงมีปัญหา เนื่องจากการส่วนใหญ่คือลักษณะเด่นของโรคไข้เลือดออก และการวินิจฉัยในปัจจุบันมีข้อจำกัดในเรื่องความไวและความจำเพาะ (sensitivity & specificity) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาวิธีการตรวจโดยทำการผลิตชุดตรวจ Immunochromatography based kit จาก mAbs (mouse monoclonal antibodies) ร่วมกับชิคุนกุนยาไวรัสที่แยกได้จากผู้ป่วยคนไทย ชุดตรวจนี้ มีความจำเพาะต่อเชื้อชิคุนกุนยาแต่ไม่มีปฏิกริยาต่อเชื้อ dengue virus, Japanese encephalitis virus หรือ Sindbis virus การศึกษาต่อไปคือ การนำชุดตรวจนี้ไปใช้ตรวจในผู้ป่วยที่สงสัยชิคุนกุนยาเพื่อประเมินผลต่อไป

๑.๔ គอดตีบ การระบาดของโรคในประเทศไทยเริ่มต้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดเลย และมุกดาหาร) พบรายการเกิดโรคในผู้ใหญ่ ระดับภูมิคุ้มกันลดลง ในปี ค.ศ ๒๐๐๘ เริ่มมีแนวโน้มของโรคเพิ่มขึ้นและพบผู้ป่วยผู้ใหญ่ในสัดส่วนมากขึ้นร้อยละ ๕๐ เนื่องจากไม่มีภูมิคุ้มกันเพียงพอ ในสถานการณ์ที่มีแนวโน้มการระบาดของโรค ควรพิจารณาการฉีดวัคซีน dT กระตุ้นผู้ใหญ่ทุกราย อย่างน้อย ๑ dose เพื่อเพิ่มระดับภูมิคุ้มกันในร่างกายซึ่งเป็นการป้องกันโรคគอดตีบที่ดีที่สุด

๑.๕ การลดความเสี่ยงของการติดต่ออุบัติใหม่ ผลกระทบการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างคนและสัตว์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โรคที่เกิดขึ้นใหม่เป็นจำนวนมากที่ก่อให้เกิดภัยคุกคามร้ายแรงต่อสุขภาพมนุษย์ในโลกยุคโลกาภิวัตน์มากขึ้น เป็นโรคที่มีแหล่งกำเนิดจากสัตว์ ความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นของโรคอุบัติใหม่ เช่นว่าเกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และการอยู่ร่วมกันระหว่างคนและสัตว์ เพื่อให้เข้าใจและตระหนักรถึงความเสี่ยงของการส่งผ่านโรคจากสัตว์สู่คน จึงเป็นสิ่งสำคัญในการศึกษาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนและสัตว์ จากมุมมองของทั้งพัฒนาระบบของมนุษย์และโรคในจังหวัดขอนแก่นได้อธิบายถึงการสัมผัสของคนกับหมูบ้าน และระบุวิธีการที่ชาวบ้านใช้ในการลดความเสี่ยงในการสัมผัส ผลของการศึกษาเหล่านี้จะช่วยให้เห็นถึงการออกแบบและการดำเนินมาตรการในอนาคตเพื่อลดความเสี่ยงของการติดต่อของโรคติดต่ออุบัติใหม่ต่อไป

๑.๖ การใช้วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อ Human Papilloma Virus (HPV) ขณะนี้มีการใช้วัคซีนใน ๕๒ ประเทศทั่วโลก ผลการศึกษาเบื้องต้นพบว่ามีประสิทธิผลในการป้องกันมะเร็งปากมดลูก มะเร็งอวัยวะเพศ มะเร็งทวารหนัก และหูที่อวัยวะเพศได้ โดยการฉีดวัคซีนชนิด quadrivalent จะช่วยลดค่าใช้จ่ายได้ดีกว่าชนิด bivalent

๑.๗ การฉีดวัคซีนในการป้องกันโรคติดเชื้อในระบบทางเดินอาหาร พบว่ามีวัคซีนหลายตัวอยู่ในระหว่างการศึกษา เช่นวัคซีนป้องกัน Norovirus วัคซีนป้องกัน ETEC เป็นต้น และมีวัคซีนที่ใช้ในปัจจุบัน เช่น typhoid , cholera, rotavirus สำหรับวัคซีนป้องกัน rotavirus ในเชื้อ rotatgeg นั้น พบว่ามี efficacy ถึงร้อยละ ๗๔-๘๘ สามารถช่วยลดอัตราตายและอัตราการนอนโรงพยาบาลจากผู้ป่วยที่ติดเชื้อ rotavirus ได้

และพบอัตราการเกิด intussception จากวัคซีนน้อยมาก อย่างไรก็ตามควรมีการประเมินความต้องการและผลกระทบต่างๆเพิ่มเติมในแต่ละประเทศ หากจะมีการนำวัคซีนมาใช้

๑.๘ การพัฒนาวัคซีนป้องกันโรคเอดส์ ประเทศไทยได้เข้าร่วมการพัฒนาวัคซีนป้องกันโรคเอดส์ จากการศึกษาพบว่า efficacy ใน การป้องกันโรคได้ร้อยละ ๓๑.๒ จากการติดตามนาน ๕๒ เดือน แต่หากพิจารณาที่การติดตามเพียง ๑๒ เดือนพบว่ามี efficacy ถึงร้อยละ ๖๐ อย่างไรก็ตาม ยังต้องมีการศึกษาต่อเนื่องสำหรับการใช้วัคซีนกระตุนที่เวลา ๑ ปี ว่าสามารถป้องกันการติดเชื้อได้มากน้อยเพียงใด

๑.๙ Cross border migration and health เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการทำงานของแรงงานต่างด้าวเด็กซึ่งทำให้เกิดปัญหาสุขภาพตามมา แรงงานต่างด้าวเด็กส่วนใหญ่ทำงานมากกว่า ๔ ชั่วโมงต่อวันและครอบคลุมในช่วงเวลากลางคืน จึงทำให้มีผลกระทบต่อสุขภาพ เช่น อาการปวดหลัง บาดแผลจากการกรีดยางปัญหาเกี่ยวกับการหายใจและการปวดศีรษะ เป็นต้น แรงงานต่างด้าวส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงบริการสุขภาพในรูปแบบคลินิกเอกชนมากกว่าสถานพยาบาลของรัฐ เจ้าหน้าที่บริการสาธารณสุขควรได้รับการอบรม เพื่อให้สามารถค้นพบหรือวินิจฉัยการบาดเจ็บหรือการเจ็บป่วยจากการทำงานของแรงงานต่างด้าวเด็กได้

๑.๑๐ Migrant and Thailand border health strategy ประเทศไทยรายล้อมด้วยประเทศเพื่อนบ้าน ๔ ประเทศ ได้แก่ พม่า ลาว กัมพูชา และมาเลเซีย ประชากรทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่บริเวณชายแดนไทย ได้แก่ คนไทย คนไทยพลัดถิ่น ชนกลุ่มน้อย แรงงานต่างด้าวที่ถูกกฎหมาย/ผิดกฎหมาย เป็นต้น ทำให้ต้องเผชิญกับปัญหาสาธารณสุขที่ซับซ้อน รวมถึงปัญหาการเข้าถึงบริการสุขภาพได้ยาก ทำให้การรักษาล่าช้าและเป็นแหล่งแพร่โรคติดต่อมาสู่ประเทศไทย ดังนั้นแผนแม่บทการแก้ปัญหาและพัฒนาแรงงานสาธารณสุขชายแดน ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘) ของประเทศไทย มีเป้าหมายที่การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เนื่องจากการดำเนินงานสาธารณสุขชายแดนโดยสาธารณสุขเพียงหน่วยงานเดียว ไม่สามารถประสบความสำเร็จ เพราะปัญหาสาธารณสุขมีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาครัฐอื่น องค์กรห้องถิ่น และองค์กรเอกชนในการพัฒนาด้านสาธารณสุข ความท้าทายต่อไปคือ ความยั่งยืนของนโยบายและยุทธศาสตร์ที่กำหนด และการนำยุทธศาสตร์ระดับชาติไปสู่การดำเนินการในพื้นที่จังหวัดชายแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม รวมถึงการมีระบบประกันสุขภาพที่ครอบคลุมด้วยระบบการเงินที่เหมาะสมและการพัฒนาระบบสาธารณสุขชายแดนที่มีคุณภาพ

๒. ประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วมประชุม

๒.๑ ได้ข้อมูลและแหล่งข้อมูลผลการศึกษาวิจัยสำหรับนำมาประยุกต์ใช้ในการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรค

๒.๒ มีองค์ความรู้ใหม่ๆ ในการดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรคเขตต้อนเพิ่มขึ้น รวมทั้งได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญจากทุกภูมิภาคทั้งภายในและภายนอกประเทศไทย

๒.๓ ได้แนวคิด และการพัฒนาองค์ความรู้ในการป้องกัน ควบคุมโรคที่ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงตามเป้าหมายในระดับโลก ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้ในการพัฒนางานวิจัย หรือรูปแบบที่เหมาะสมในการป้องกัน ควบคุมโรคให้เหมาะสมสมกับบริบทของพื้นที่ต่อไป

๓. ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากการเข้าร่วมการประชุมฯ

๓.๑ จากการนำเสนอข้อมูลการระบาดของโรคเมลิอยด์สิส มีข้อคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุม ชาวต่างชาติเห็นว่าสถานการณ์โรคเมลิอยด์สิสในประเทศไทยมีอัตราตายสูงกว่าโรคเอดส์ แต่เหตุใด หน่วยงานด้านนโยบายจึงไม่ออกมาตรการสำหรับป้องกัน ควบคุมโรคนี้ กรมควบคุมโรค จึงควรเฝ้าระวัง และติดตามข้อมูลการระบาดของโรคต่างๆอย่างจริงจัง และเปิดเผยข้อมูลการระบาดและมาตรการป้องกันควบคุม โรคต่อนักวิชาการและประชาชนอย่างทั่วถึง properly

๓.๒ การพัฒนาด้านความรู้ทางคลินิกของโรค และการตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อช่วยในการวินิจฉัยโรคติดต่อต่างๆ แม้ว่าจะเป็นโรคที่เกิดขึ้นนานา เช่นไข้เลือดออก หรือซิคุนกุนยา รวมถึง การพัฒนาคู่มือ/แนวปฏิบัติสำหรับแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ยังมีความจำเป็น เนื่องจากระบาดวิทยา ของโรคมีการเปลี่ยนแปลงไป

๓.๓ การศึกษาทางพฤติกรรมเกี่ยวกับการสัมผัสระหว่างคนและสัตว์ทำให้ทราบข้อมูล รายละเอียดมากขึ้นเกี่ยวกับการแพร่โรคจากสัตว์สู่คน ดังนั้นควรมีการพัฒนาเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ประโยชน์การสื่อสารความเสี่ยงให้กับกลุ่มเป้าหมายและการพัฒนากลวิธีในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หรือการใช้เครื่องมือป้องกันต่าง ๆ

๓.๔ การพิจารณากำหนดนโยบายหรือยุทธศาสตร์ในการป้องกันควบคุมโรค เช่นการฉีดวัคซีน กระตุ้นในประชากรผู้ใหญ่เพื่อป้องกันโรคติดต่อ การกำหนดยุทธศาสตร์ในการป้องกัน ควบคุมโรค ในพื้นที่ชายแดน รวมถึงการกำหนดบทบาทที่ชัดเจนของหน่วยงานในสังกัดกรมเพื่อทำงานเชื่อมโยง กับหน่วยงานในสังกัดสาธารณสุขอื่นๆ เพื่อรับรองการเปิดประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘

สรุปโดย

๑. แพทย์หญิงทัศนา	หลิวเสี่ย	นายแพทย์เชี่ยวชาญ	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๐
๒. นางสาวรุจนา	วัฒนารังสรรค์	นายแพทย์ชำนาญการ	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๒
๓. นางสาวธิดารัตน์	อนุรัตน์	นักวิชาการสาธารณสุข ชำนาญการ	สำนักงานความร่วมมือระหว่าง ประเทศ
๔. นางสาวอภิญญา	ปัญจามพัฒนา	นักวิชาการสาธารณสุข ปฏิบัติการ	สำนักงานความร่วมมือระหว่าง ประเทศ
๕. นางสาวกนิน	ธีระตันติภานุท	นักวิชาการสาธารณสุข ปฏิบัติการ	สำนักงานความร่วมมือระหว่าง ประเทศ
๖. นางคัคคานางค์	ศรีพัฒนพิพัฒน์	นักวิชาการสาธารณสุข ปฏิบัติการ	สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่

จัดทำภาพรวมโดย

๑. นางสาวสุนันทา	กุลแก้ว	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ	กลุ่มงานพัฒนาคุณภาพองค์กร กองแผนงาน
๒. นางสาวกานต์พิชชา	สุวบุตร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	กลุ่มงานพัฒนาคุณภาพองค์กร กองแผนงาน